

Jakso 30: Räjähääkö Afrikan sarven ruutitynnyri?

Tämä on tekoälyn tekemä ja ihmisen tarkastama litterointi.

Liselott Lindström

Lokakuun ensimmäinen päivä Etiopia laittoi lapun luukulle suurlähetystössään eritrean pääkaupungissa asmarassa ja samalla se heitti pihalle 10 eritrealaista diplomaattia, jotka maan mukaan olivat uhka kansalliselle turvallisuudelle. Eritrea vastasi katkaisemalla kaikki diplomaattiset suhteet ja samana päivänä pieni drooni iski Etiopian puolustusministeriöön. Maan viholliset osoittivat, että voivat iskeä jopa pääkaupunkiin. Lähes päivälleen seitsemän vuotta siitä, kun Etiopian pääministeri Abi Ahmed sai Nobelin rauhanpalkinnon lopetettuaan sodan Eritrean kanssa, hän on matkalla kohti uutta sotaä samaisen Eritrean kanssa. Samalla Jemenin hutit ovat Bab al-Mandebin salmen toisella puolen liittyneet yhä laajemmin Iranin sotaan. Taistelu punaisesta merestä uhkaa eskaloitua entisestään. Tämä on vallan maantiedepodin kulmas kymmenes jakso. Mun nimi on Liselott Lindström

Minna Kuusisto

Ja mä oon Minna Kuusisto. Joo afrikan sarvessa kuohuu jälleen ja se tietysti vaikuttaa laajemmin koko punaiseen mereen. Tässä jaksossa me keskustellaan enemmän siitä, mistä tää Etiopian ja eritrean vihamielisyys kumpuaa. Eli luvassa on taas näitä paljon kehuttuja historiaosuuksia ja keskustellaan myös siitä, että. Miten tää uhkaava sota nyt sitten vaikuttaa laajemmin tähän jo erittäin herkkään alueeseen.

Liselott Lindström

Ja tää on asia, josta ollaan puhuttu monessakin jaksossa ja tässä vähän taas ehkä sidotaan lankoja yksi ja annetaan vähän laajempaa kontekstia siitä, miten kaikki liittyy yhteen. Mutta siis tunnelmat ovat nyt todella tiukat Afrikan saarvessa ja punaisella merellä, koska nehän liittyy tosi tosi vahvasti toisiinsa. Mutta jos lähdetään. Tällä historiaosuudella eli Etiopialla ja eritrealla. Heillä on pitkä yhteinen historia taas matkalla kohti uutta sotaä. Miten me nyt tähän päädyttiin?

Minna Kuusisto

Joo, eli aikanaanhan tosiaan Etiopia ja eritrea oli samaa maata. Eli tässä paikalla sijaitsi Aksumin kuningaskunta ensimmäiset tuhat vuotta ajanlaskun alusta. Jos nyt vedetään taas vähän mutkia suoriksi, niin kuin meillä on tapana, niin sen jälkeen hiljalleen syntyi Etiopian keisarikunta, joka itse asiassa tuli päätökseensä vasta 1970-luvulla. Tämä Aksumin kuningaskunta hajaantui ja alue oli sodissa ja sekasorrossa etenkin 1500-luvulla. No nää sodat oli just seuraavassa siitä, että jo silloin tää alueen strateginen merkitys Punaisen meren kauppareittien varrella tietysti tunnistettiin 1800-luvulla.

Keisarit alkoi koota sitten tätä hajonnusta valtakuntaa ja modernisoi hallintoa ja laajensi sen alueita ja sitten 1800 luvun lopulla 1800 90 italia koloniso. Nykyisen Eritrean alueen ja perusti sinne Italian siirtomaa-alueen, ja tämä erotti sitten Eritrean hallinnollisesti Etiopiasta ensimmäistä kertaa vuosisatoihin. Yksi tärkeimmistä Afrikan historian tärkeimmistä tapahtumista oli tämä Advan-taistelu vuonna 1896. Silloin Etiopian keisari Menelik II voitti Italian armeijan ja Etiopia säilytti itsenäisyytensä. Etiopiahan tosiaan on ainoa Afrikan maa, joka ei päätenyt siirtomaaksi. Toisen maailmansodan alla ja sen aikana Italia myös muutamia vuosia miehitti Etiopiaa, mutta maa säilytti kuitenkin itsenäisyytensä ja sitten toisen maailmansodan jälkeen. Vastaavasti Eritrea oli Britannian hallinnassa, kunnes YK liitti sen sitten liittovaltiona Etiopiaan vuonna 1952.

Liselott Lindström

Jep, mutta tämä ei Etiopialle kelvannut, vaan Etiopian keisari Haile Selassie liitti sitten Eritreaan Etiopiaan vuonna 1962 eli 10 vuotta myöhemmin ja tää nähtiin eritrean osalta pakkoliittämisenä ja tää johti sitten pitkään itsenäisyssotaan eli eritrealaiset kapinallisjoukot taistelivat eli Etiopian hallitusta vastaan lähes 30 vuotta ja nää eritrealaiset vapautusliikkeet, erityisesti isajes afwerkin johtama eritrean people's liberation front EPLF taisteli siis Etiopian hallitusta vastaan ja heillä oli tässä liittolainen ja tää on tärkeätä eli heidän liittolaisensa oli TPLF eli. Tigray People's Liberation Front. Ja sodan aikana Etiopiassa tapahtui paljon muutoksia. Keisari syrjäytettiin vuonna 1974, sitten valtaan nousi kommunistinen sotilasjunta nimeltään Derg, ja Etiopia sai silloin tukea Neuvostoliitolta. Sitten taas vuonna 1991 niin eritiralaiset kapinalliset Afwerkin johdolla valtasivat Asmaran ja myös Etiopiassa sitten TPLF:n kapinalliset otti vallan ja syrjäytti sotilasjuntan ja tämä johti. Eritrean itsenäistymiseen, että se sinetöiti sitten virallisesti kansanäänestyksellä pari vuotta myöhemmin 1990 yhdeksänkymmentäkolme ja myös silloin niin etiopia tunnusti eritrean ja ja sitten tota valtaan nousi just tää isajes afberg, joka siis edelleen johtaa eritreaa itsevaltiaana ja eritreahan on hyvin autoritaarinen ja ja suljettu maa, jossa on niinku tunnetusti käydään armeijaa ilman loppu. päivää, eli monihan yrittää sieltä paeta just nimenomaan sitä pakollista armeijapalvelusta. Mutta Eritrea ja TPLF, jotka siis olivat taistelleet yhdessä silloin Etiopiaa vastaan tässä Eritrean itsenäistymissodassa, niin eivät kuitenkaan oikein luottaneet toisiinsa ja lähti sitten pian sotimaan keskenään rajasta ja vuosina 1998–2000 niin Eritrean ja Etiopian välillä käytiin verinen rajasota, jossa kuoli kymmeniä tuhansia ihmisiä. Ja tämä pyrittiin sitten ratkaisemaan. kaisemaan kansainvälisellä sopimuksella rajasta, jonka Etiopia ei kuitenkaan halunnut hyväksyä, eli maiden suhteet pysyivät kireinä lähes kaksi vuosikymmentä siitä 2000-luvun alusta.

Minna Kuusisto

Jep, eli sit vasta vuonna 2018, kun Abi Ahmed nousi Etiopiassa valtaan ja syrjäytti tämän TPLF:n johtaman koalition. niin hän oli valmis sitten hyväksymään tämän rajasopimuksen ja lensi Eritreaan solmimaan rauhaa. Ja tämä afvergin ja Abin sopimus

siis lopetti virallisesti tämän pitkän Ethiopian ja Eritrean välisen konfliktin. Ja tästä työstään Abi Ahmed sai myös Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2019 ja tätä oli muuten mukana neuvottelemassa myös Saudi-Arabia ja Arabiaemiraatit. Ja Etiopiassahan on monta eri etnistä ryhmää ja se toimii tavallaan tällaisena Etnisenä federalistisena valtiona, jossa siis eri liittovaltioissa on eri etniset ryhmät ja hallituskoalitio oli vuodesta 91 tän derki untan kaaduttua näin tigrain kapinallisten johtama, mikä tietenkin oli sitten. Närkästyistä herättävä asia, koska nämä tigrat kuitenkin on vaan noin kuusi prosenttia Ethiopian väestöstä, eli siis selvä tällainen etninen vähemmistö. Ja sitten kun Abi nousi valtaan silloin 2018, niin hänet nähtiin tällaisena ikään kuin yhdistävänä hahmona, koska hän oli puoliksi Oromo, mikä on siis Ethiopian suurin etninen ryhmä, ja puoliksi Amhara, joka on sitten toiseksi suurin etninen ryhmä. Mutta valitettavasti edelleen tänä päivänäkin Ethiopian sisällä on suurta eripuraa ja tyytymättä. mikä on kyllä johtanut sitten sisäisiin konflikteihin.

Liselott Lindström

Ja sit vuonna 2020 niin alkoi tää Tigrin edellinen tuhoisa sota ja Tigray tosiaan siis sijaitsee niinku Eritrean rajalla, Ethiopian ja Eritrean rajalla. Se on vähän niinku tällainen tällainen bufferivyöhyke Eritrean ja Ethiopian välillä. Taustalla siihen sotaan, jos nyt taas vähän suoristetaan mutkia, niin oli valtakamppailu ja TPLF:n entisten johtajien katkeruus. Eli Abi Ahmed yritti keskittää enemmän valtaa pois liittovaltioita ja perusti uuden puolueen, joka ei perustunut etnisyyteen. Ja tämä ei käynyt TPLF:lle ja ne vetäytyi sinne Tigrain. Ja lopullinen sinetti tuli sitten vuonna 2020, kun Abi siirsi vaalit koronapandemian takia. Tigra järjesti sitten omat vaalinsa ja sen jälkeen molemmat kyseenalaistivat. Se on laillisuutta, eli Tigrissa sanottiin, että Abin hallinto ei ole laillinen, koska se on siirtänyt vaaleja ja sitten taas keskushallinto sanoi, että Tigrin valittu liittovaltiohallitus ei ole laillinen, koska se on järjestänyt vaalit ilman keskushallinnon hyväksyntää. Ja sen jälkeen Tigrissa ei ole järjestetty yhtään vaaleja. Ethiopian armeija taisteli ensin näitä Tigrain kapinallisia vastaan Tigraissa ja sitten kutsuvat myös eritrealaisia mukaan, ja Abi kielsi pitkään sen, että Eritrea olisi taistellut siinä Ethiopian puolella TPLF:n kapinallisia vastaan, koska kaikki yhteydet Tigrain oli pitkään poikki, niin kuin kuukausiin, ei kukaan ei oikein tiennyt, että mitä siellä edes tapahtui. Oli siis ihan käsittämättömiä kauheuksia ja todella Julmasti julmasti kohdeltiin siviilejä ja lopulta sitten liittyi vielä mukaan amhara milise ja naapuriosavaltiosta. Ja mä itse olin siellä kesällä 2021, koska silloin järjestettiin Etiopiassa vaalit ja silloin Abi Ahmed myös halusi niin kuin päästää päästää mediaa sinne tigrain ja silloin siellä oli oli hieman rauhallisempaa, että pystyi pystyi jonkin verran siellä liikkumaan ja se oli kyllä niinku rankimpia reissuja mitä mä oon koskaan kokenut, koska siellä niinku ne mitä siellä oli tapahtunut oli vaan niinku niin järkyttävää. Ja niin kuin erityisesti muistan yhden, missä me tavattiin yhden miehen, jonka siis koko perhe oli tapettu, kun hän oli ollut jossain niin kuin vuorilla vuohien kanssa. Ja sitten kun hän tuli takaisin kotiin, niin kaikki lapset ja vaimo oli kuollut ja eritrealaiset sotilaat oli sen tehnyt. Ja sitten tästä oli

jo muutama viikko silloin, kun me oltiin siellä, mutta sitten kesken tämän haastattelun hän siirsi vähän kiviä jalalle ja yhtäkkiä sieltä yhden kiven alta tuli tommoinen niin kuin pieni taaperokenkä, joka oli ihan verinen. Ja sitähan me kaikki niinku vaan se oli ihan ihan niinku todella hirveetä. Eli niinku vaikka vaikka kuulostaa siltä niin kun että OK no siellä nyt taas sodittiin niin siellä on hyvä aina muistaa nää kaikki siviileihin siviileihin niinku kohdistuva kohdistuva täysin turha väkivalta. Mutta lopulta sitten solmittiin pretorian rauha vuonna 2000 kaksikymmentäkaksi, mutta sen jälkeen TPLF jakautui. Toiset halusi tehdä enemmän yhteistyötä abin kanssa. Toiset ei, mutta mitään konfliktin juurisyytä ei tällä sopimuksella selvitetty ja ja just hirmutekoihin tigreissa syylistynyt eritrea ei ollut edes osallisena tähän rauhaan ja sekös heitä sitten suututti ja eritrea alkoi sitten nähdä etiopiaa taas suurempana uhkana kuin arkkihollinen TPLF. Eli kaikki tää on nyt myös niinku tän hetkisen tilanteen taustalla. Mutta mitäs on nyt niinku viime aikoina tapahtunut? Tossa oli sitten vähän tai paljonkin historiaa ja ja viime viime vuosina tapahtuneita erimielisyyksiä, niin kaikkeen tähänhän kiteytyy tää yks asia, josta ollaan aiemminkin puhuttu eli etiopian toive päästä käsiksi punaisen meren rannikkoalueisiin ja abi ahmed on käyttänyt, vaikka hän on sanonut, että hän ei halua sotaa, niin hän on kuitenkin käyttänyt aika tämmöistä rajua retoriikkaa. muun muassa sanonut, että oli virhe antaa Eritrean itsenäistyä ja että Etiopialla on historiallinen oikeus näihin rannikkoalueisiin. Mutta tämä uusi tilanne eskaloitui syyskuussa nyt, kun TPLF ja muutama muu kapinallisryhmä muodosti uuden koalition hallitusta vastaan. Niiden pyrkimyksenä on siis kaataa Abiy Ahmed, ja siihen kuuluu nyt etnisesti laaja joukko kapinallisryhmiä, eli TPLF, myös niin kuin Amhara-ryhmittymä Faano, joka taisteli TPLF:ää vastaan edellisessä sodassa, ja sitten myös Oromo-ryhmittymä OLA ja vielä Ethiopian Somalialue. ONLF ja Afar-kansan kapinallisryhmä, joka toimii Eritreassa. Ei tarvitse näitä kaikkia muistaa, mutta pointtina on se, että Abia vastaan on nyt aika laaja etninen kirjo myös Etiopian sisäpuolelta.

Minna Kuusisto

Ja tuossa alle pari viikkoa sitten Etiopia siis ihan konkreettisesti syytti Eritreaa siitä, että maalisk. lähettänyt joukkoja nimenomaan sieltä Tigrain alueelle ja tosiaan tukisi näitä hallitusta vastaan taistelevia ryhmiä eli just tätä joukkoa, mitä tässä tuli mainittua. Eritrea on nämä syytökset kyllä kiistänyt ja sanonut puolestaan, että Etiopia pyrkii vaan käyttämään tätä tilannetta hyödykseen ja pyrkii lietsomaan sotaa Eritrean kanssa, jotta se pääsisi käsiksi sitten sinne rannikkokaupunki-assabiin. Eli jos vähän vielä muistellaan taaksepäin, niin siis silloin vuosina 2020–2022 niin Eritrea taisteli tosiaan Ethiopian rinnalla TPLF:ää vastaan ja nyt vaikuttaisi olevan sitten toisinpäin. Ja viime vuosina Abi Ahmedhan on korostanut moneen otteeseen, että Etiopia tarvitsee turvallisen ja pitkäaikaisen pääsyn. Toki Eritreassa monet on sitten tulkinneet nämä puheet uhaksi nimenomaan maan suvereniteetille ja erityisesti tälle Assabin satamalle. Nyt on epäselvää, että onko Ethiopian alueella näitä eritrealaisia joukkoja ja kuinka syvällä maassa ne on, mutta joka tapauksessa... nyt uhkaa ilman muuta syttyä

laajemmaksi sodaksi, jolla on sitten kyllä toteutuessaan vaikutuksia koko tähän alueeseen ja myös Punaiseen mereen, josta ollaan puhuttu moneen otteeseen.

Liselott Lindström

No miten tämä konflikti sitten liittyy siihen siihen Punaiseen mereen? Eli tässä ei ole kyse vaan konfliktista, jotka rajoittuisi Ethiopian ja Eritrean väliin. Tosi pitkälle ollaan tultu siitä, kun abi tuli valtaan vuonna 2018. Silloin moni alueellinen johtaja piti hänestä ja hän vaikutti olevan just tällainen vähän vakauttava tekijä, mutta hän on kuitenkin saanut hieman epäluotettavan takinkääntäjänkin maineen tässä ja on ajautunut erimielisyyksiin oikeastaan lähes kaikkien naapurimaiden kanssa. Ja Ethiopia on tässä syyttänyt egyptiä, eritreaa ja myös sudania TPLFN tukemisesta ja me tiedetään, että Ethiopian ja egyptin välit on ollut kireät jo pitkään, koska Etiopialla on tää valtava pato hanke, joka egyptin mielestä sitten uhkaa koko maan vedensaintia ja pari viikkoa sitten lokakuun alussa niin egypti järjesti sitten kokouksen, jonne se oli kutsunut somaliaan ja sudanin ja eritrean ja ne allekirjoitti julkilausuman, jossa ei niinku nimetty Etiopiaa millään tavalla, mutta selkeästi niinku vastustettiin Ethiopian. Tekemiä päätöksiä ja politiikkaa ja tässä julkilausumassa todetaan muun muassa, että vain mailla, jolla on rannikkoa punaiseen mereen päin, on vastuussa sen turvallisuudesta. Eli vähän niinku näpätetään etiopiaa, että pysyhän pois täältä. Ja tää siis tosiaan sulkee sitten pois etiopiaan, joka on havigellut merivoimia myös punaiselle merelle ja ja oman niinku sotilastukikohdan sinne rannikolle. Ja sitten meillä on somalia, joka on liittynyt näihin anti. Abijoukkoihin sen jälkeen, kun Ethiopia solmi aiesopimuksen somalimaan kanssa, Berberan satamasta, mutta Somalia on myös ollut tosi riippuvainen Etiopiasta. Siellähän on ollut pitkään joukkoja auttamassa Somaliaa tässä taistelussa Al-Shababia vastaan, että suurin osa Afrikan unionin rauhanturvajoukoista oli etiopialaisia. Että Somalia on nyt yrittänyt myös tarjota Etiopialle vähän niin kuin kaupallisia pääsyä sen omiin satamiin, jotta se neuvottelisi Somalian kanssa eikä sen somalimaan kanssa.

Minna Kuusisto

Ja sudan sudania sitten ärsyttää se, että Ethiopia on tosiaan sekaantunut tähän heidän sisällissotaan ja siellä Ethiopia väitetysti tukenut näitä puolisotilaallisia RSF joukkoja ja ja Ethiopia on myös sallinut heidän perustavan tukikohdan maa Ethiopian maaperälle, että tääkin me on taidettu mainita jossain aiemmassa jaksossa ja sitten tähän vyyhtiin tietysti kuuluu myös arabiemiraatit jotka. Jo silloin Tigran sodan aikana tuki Ethiopian hallitusta drooneilla ja Emiraatit on nyt myös toimittanut aseita RSF:lle etiopialaisten tukikohtien kautta. Ja tosiaan muistutuksena niin siellä Sudanin sodassa Arabiemiraatit siis tukee RSF-joukkoja ja Saudi-Arabia puolestaan näitä Sudanin asevoimia. Ja nyt tässä Eritrea ja Ethiopian välisessä konfliktissa nähdään vähän samanlaisia geopoliittisia jännitteitä ja kilpailua kuin tässä Sudanin sodassa. Ja sitten on vielä tietysti Djibouti. joka on nyt ollut Etiopialle tällainen tärkeä pääsyreitti merelle. Lähes kaikki Ethiopian kauppa kulkee Tjiputin kautta, ja Ethiopia maksaa sille valtavia summia rahoita, sillä ei

oikeastaan ole, ja josta Tjiputi on hyvin riippuvainen. Ja samaa Tjiputiin on nyt tullut iso määrä jemeniläisiä pakolaisia, jotka pakenee hutin iskuja Jemenissä. Ja näidenkin maiden välit on kiristynyt, sillä Etiopia on vaatinut maakäytävän satamaan, joka olisi Ethiopian hallinnassa ja meritukikohdan Tjiputiin, jossa siis on jo Yhdysvaltojen ja Kiinan sotilas. Tilastukikohtia ja näille tjibuti on sanonut ei ja verrannut näitä sitten venäjän krimin valtaamiseen. Mutta tosiaan tjibuti ei ole osallisena tähän sopimukseen, joka solmittiin näiden muiden naapurimaiden kesken. Eli samalla meillä on sitten koko tilanne täällä punaisella merellä, missä hutit on liittynyt tähän Iranin sotaan tai taistelee saudi-arabiaa vastaan. Se nyt toki ei pelkästään linkity tähän Iranin sotaan, vaan ihan siitä niin kun siihen avoimeen konfliktiin Jemenissä, mutta se on osaltaan nostanut koko tän alueen geopoliittista strategista arvoa ja ja ja tää on huomattu myös siinä, että Yhdysvallat poisti. Pakotteet Eritreaa vastaan, jotka oli asetettu silloin Tigrain-sodan aikana ja pyrkii nyt selkeästi parantamaan välejään maahan.

Liselott Lindström

Jes, eli varsinainen soppa, missä on aika montakin lusikkaa tyrkylä. Mutta jos vielä vähän katsotaan, että mitä tämä tilanne tarkoittaa muille maille. Pitkään on jo pelätty sitä, että Ethiopian sisäiset jännitteet ja nämä turvallisuushuolet voisi yhdistyä geopoliittisiin kilpailuasetelmiin ja johtaa laajempaan alueelliseen sotaan. Ja diplomaattisesti on tosi hankalaa tehdä asialle mitään, koska just on niin monta kokkia tässä sopassa. Kuten ollaan todettu, niin Emiraatit ja Saudit auttaa ylläpitämään paljon sotia Afrikan sarvessa. Emiraatit nyt auttaa Etiopiaa TPLF:ää vastaan ja Saudit taas auttaa Sudanin armeijaa ja kapinallisia vastaan. Ja se tuki auttaa näitä molempia maita taistelemassa. pidempään kuin mitä heillä muuten olisi varaa. Eli ilman tätä näiden Saudien ja Arabia-emiraattien apua, niin ei Etiopia ja Sudan pystyisi taistelemaan niin pitkään kuin ne nyt pystyy. Eli sillä tavalla ne ylläpitää näitä sotia. Mutta ehkä hyvä puoli tässä on, että kumpikaan maista ei nyt välttämättä toivo laajempaa sotaa, koska se vaikuttaisi heidän kauppareitteihin, mutta ne toivoo kuitenkin, että heidän tukemaansa maat tulisi vahvempina ulos, niin tässä on niin kuin

Minna Kuusisto

Puolensa ja puolensa ja selkeästi tästä punaisen meren alueesta on tullut yhä vaarallisempi tänä vuonna. Eli afrikan rannikosta on nyt tullut paitsi kaupallisesti myös sotilaallisesti yhä tärkeämpi ja turkilla niin kuin on aiemmin kanssa puhuttu, niin on tietysti edelleen paljon vaikutusvaltaa somaliassa ja samalla sitten hyvät kauppavälit. Ethiopian turkki on ollut tällainen tärkeä rauhanneuvottelu ja siellä rauhanneuvottelija siellä alueella. Kiinalla myös on Chiputissa sotilastukikohtaja, silläkin on vaikutusvaltaa alueen turvallisuuteen. Kiina myös rahoittaa Etiopiaa ja on rakentanut Etiopialle muun muassa elintärkeän junayhteyden Chiputiin. Kiina tietysti haluaa, että tämä reitti toimii ja että se saa myönnettyt lainansa takaisin ja tämä juna kulkee tämän Afarin alueen läpi, joka siis on jo liittynyt sotaan, joten Kiinankin rahat on tässä mahdollisesti sitten

vaakalaudalla. No Venäjä on pitkään halunnut tukikohdan sinne Port Sudaniin ja se on myös käynyt tutustumassa. Eritrealaisiin satamiin, jos se pääsisi jonnekin näistä ja se saisi pääsyn sitten kauppareitille suetsin kanavalta intian valtamerelle ja venäjä on vähän tällainen joutuu tasapainottelemaan eli haluaa pitää eritreaa hyvät välit ja näitä maitahan nyt yhdistää se, että ne on molemmat aina suhtautunut niinku länteen länsimaihin hyvin skeptisesti ja siinä mielessä heillä on niinku yhteistä, mutta sitten toisaalta ei venäjä halua myöskään suututtaa etiopiaa, joka on iso markkina ja. No ehkä Venäjällä on muutenkin tapana näissä tän alueen konflikteissa niin usein vähän niin kuin olla valitsematta selkeästi puoltaan niinku Sudanin sodassakin on tukenut vähän niinku silleen vuorotellen molempia osapuolia ja pyrkii vaan niinku toimimaan hyvin opportunistisesti ja varmistaa aina ne omat intressinsä. Ja Israel taas näkee Ethiopian selkeästi liittolaisenaan ja ja sekin tietysti myös seuraa Punaisen meren tapahtumia tarkkaan.

Liselott Lindström

Ja nää kaikki niinku edellä mainitut maat eivät hyödy laajemmasta sodasta tällä alueella, mutta haluaa kuitenkin just että omat intressit turvataan ja kysymys on, että kuinka paljon ne jaksaa sitten panostaa tän sodan estämiseksi, vaikka ne eivät sitä niinku lietsoisikaan, niin niin pitäisi myös nytten paras aika niinku lopettaa sotaan ennen kuin se syttyy. Mutta jos etiopia ottaa nyt askeleen kohti kohti tätä assabin satamaa eritreassa, jonka se haluaisi, niin se voi johtaa maiden väliseen niinku ihan ihan suureen sotaan ja siinä nähdään myös. Sitten, että mikä funktio on tällä uudella koalitiolla tämä Egypti, Somalia, Eritrea, että muuttuuko sekin sitten jonkin sortin sotilasliitoksi tai tuleeko Egypti ja Somalia sitten auttamaan Eritreaa, jos nähdään, että Eritrean suvereniteetti on uhattuna. Mutta jos vedetään vähän yhtään, ja tässä oli nyt hirveästi asiaa ehkä monelle sellaista, mitä ei ole hirveästi kuulunutkaan, koska aika vähällä on ollut tämä tilanne ainakin suomalaisessa mediassa esillä, mutta Ehkä hyvä puoli mä näen on se, että että etiopiallekaan sota ei nyt tässä vaiheessa olisi mitenkään hirveän hyvä juttu. Abi kuitenkin yrittää ylläpitää ylläpitää sellaista sivistysvaltion valtion tota. Ainakin illuusiota ja ja myös ensi vuonna Etiopiassa järjestetään cop eli tää iso ilmastokokous ja jos maa on sodassa niin niin sehän tuskin tapahtuu, mutta tää olisi olisi Etiopialle ja Afrikalle laajemminkin tosi tärkeää, että tää kokous saataisiin järjestettyä siellä siellä, mutta se mikä ehkä sitten vähän huolestuttaa on just nää abin aika kärjekkäätkin puheet ja sitten semmoinen tietty ajatus että. Tähän on oikeassa ja hänellä on oikeus tähän, niin se sitten saattaa johtaa semmoisiin asioihin, jotka eivät ehkä sitten, jos katsotaan laajempaa kuvaa, ole hyödyksi Etiopialle. Miten sä näet?

Minna Kuusisto

Niin yksi asia, mikä musta kuitenkin tässä on tosi kiinnostavaa, on se, että ensinnäkin, että tavallaan, jos tämä konflikti tästä niinku kärjistyi tai laajenisi ihan tämmöiseksi täysimittaiseksi sodaksi ja Etiopia aidosti pyrkisi jotenkin valtaamaan, miehittämään

koko Eritrean, niin tavallaan Miten se konflikti niin kun miten se menisi ja ja no mun käsityksen mukaan kuitenkin etiopia on tässä täysin niinku sotilaallisesti ylivoimainen. Toki me on nyt nähty tässä viime vuosina näissä monissa konflikteissa, että se sotilaallinen ylivoima ei sitten aina välttämättä tarkoita sitä, että sota on ainakaan mikään niinku läpihuutojuttu, mutta periaatteessa siitä näkökulmasta niin eritrealla on kuitenkin niin kun. Tosi vahva intressi pyrkii välttämään tällainen niinku laajamittainen sota, koska ne selkeästi olisi alakynnessä. Mutta toinen mun mielestä sitten se kiinnostava kysymys on, että miten nimenomaan, että jos tavallaan miettii kuitenkin tätä niinku suurvaltapeliä, niin miten nämä tällaiset erilaiset niinku suurvallat ja ehkä sitten niinku afrikan ulkopuoliset tällaiset nämä keskikokoiset vallat persianlahden maat, niin miten ne niinku asemoituisi tässä kaikessa, että tuosta venäjästä me nyt niinku vähän puhuttiin ja ja tavallaan niin kun. Venäjällä on suhteellisen lämpimät suhteet molempiin ja venäjähän on nyt yrittänytkin tässä vähän niinku ottaa semmoista. En ehkä rauhanneuvottelijan roolia, mutta selkeästi on innokas nyt vaikka tän tulevan tota venäjä afrikka huippukokouksen yhteydessä, niin on ilmaissut, että on valmis niinku välittämään näitä näitä neuvotteluja ja ja sitten toisaalta jos mietitään Yhdysvaltoja, että kenen puolelle yhdysvallat tässä asettuisi, silloinhan niin kun sen tigrain konfliktin aikaan, niin kuitenkin länsimaat aika. Yksimielisesti nimenomaan tuomitsi näitä Ethiopian toimia myös ja pyrkivät vaan saada rauhan aikaan, mutta nyt toisaalta ottaen huomioon, että Arabiemiraatit ja sitä kautta Israel on aika voimakkaasti Ethiopian tukena, niin asettuisiko Yhdysvallat tässä sitten selkeästi Ethiopian tueksi? Ja toisaalta tiedetään Trumpin hallinnosta, että Trump nyt on aina vaan lähtökohtaisesti sen voittajan puolella. Ja jos Etiopia olisi tällainen niin kuin tavallaan, jos niillä olisi niskaote tähän konfliktiin, niin mä näkisin myös ihan mahdollisena, että voi olla, että Yhdysvallat niin kuin asettavat. Tuisi ehkä tässä sit jopa Ethiopian puolelle. Mä en tiedä, mitä sä ajattelet.

Liselott Lindström

Niin, ja just vaikka siis vaikka Eritrea on sotilaallisesti ei ole yhtä vahva kuin Etiopia, niin jotenkin koko Eritrean niin kuin se kansallistarina rakentuu siihen, että heitä uhataan ja että Etiopia on uhka. Eli se myös niin kuin on sitten ehkä omiaan lietsomaan sellaista sotaa tai että semmoinen niin kuin ihan pienikin. Kipinä saattaa saattaa sitten provosoida eritreaa ja jos etiopia näkee, että eritrea on provosoinut etiopiaa, niin sittenhän ne vastaa sillä, että nyt heitä uhataan ja ja ja siitä niin kun että joku aika pienikin asia saattaa laukaista laajemmankin sodan tässä ja jos mietitään isaias afwerkia, siis eritrealassahan ei ole ikinä järjestetty mitään vaaleja. Hän on ollut itsevaltiaana siellä kohta 40 vuotta, mutta ja ja niinku hänellä tuskin on mitään. Hän ei varmaan halua niinku lopettaa elämänsä ja uransa myöntymällä mihinkään, vaan siis pahimmassa tapauksessahan on vähän silleen, että hän lähtee nyt viimeiseen niinku sotaan eritrean puolesta ja joista uhkaa, jossa ei ole niinku ehkä ei ole. Ei ole järjellisesti mitään järkeä, mutta vaan niinku se silleen tunteellisesti isoakin järkeä hänelle, että se

on ehkä semmoinen niinku uhka. Mutta tosiaan tosiaan niinku etiopialla. On Arabihemiraattien drooneja käytössä, mitä Eritrealla ei ole, eli ne pystyy aika pienillä ehkä aseilla sitten kuitenkin pysäyttämään jotain, mutta jotenkin tuntuu niin pahalta Tigrain puolesta, koska siellä nyt asuu ihan tavallisia ihmisiä, jotka haluaisi vaan elää omaa elämäänsä, mutta ne on jäänyt niin pahiin puristuksiin tälleen paitsi Ethiopian ja Eritrean, niin myös ihan suurvalta. politiikan puristuksiin, että se on jotenkin niin absurdia, että se on ihan vaan semmoinen aavikkoinen, vuoristoinen alue, jossa jos sä oot siellä, niin se on vaan vähän keskellä ei mitään, mutta sitten siihen kiteytyy niin suuret strategiset paineet.

Minna Kuusisto

Ja ehkä, en tiedä, mutta voihan ajatella, että tavallaan Avi Ahmedin näkökulmasta niin hänelle sellainen yksi voimaannuttava tekijä on myös se, että kun tässä nyt katsotaan, mitä nämä Muut suurvallat tai suurvallaksi jotenkin identifioituvat tahot on viime vuosina tehnyt, että niinku venäjän tällaiset imperialistiset pyrkimykset ja ja nyt enemmän ja enemmän myös Yhdysvaltojen ehkä imperialistiset pyrkimykset, niin niin kyllähän tää kaikki tavallaan jotenkin normalisoi ja jotenkin niinku tavallaan oikeuttaa tällaisia toimia, jossa sä voit vaan niinku mahdollisesti sitten hyökätä suvereenin valtion kimppuun ja ja ja niinku pyrkii sotilaallisesti ajamaan niitä. Niitä omia intressejä ja siis totta kai just huolestuttava mahdollisesti erittäin huolestuttava kehityskulku on just se, että siinä on kuitenkin vieressä sudan, joka on jo niinku hyvin epävakaa ja jossa niinku mekin ollaan aiemmassa jaksossa puhuttu, niin niin tosiaan arabihemiraatit ja saudi arabia käy jo tämmöistä niinku proxisotaa ja nyt tästä uhkaa uhkaa tulla niinku tämmöinen laajempi. Ehkä näiden persianlahden maiden välinen myös proxisodan näyttämö, johon kohta sitten pahimmillaan kuuluisi kuuluisi peräti 3 erittäin kuitenkin. alueellisesti isoa maata.

Liselott Lindström

Niin jos miettii sitä edellistä Tigrain sotaa, niin silloin tosiaan Arabihemiraatit ja Saudi-Arabia oli siinä niin kuin rauhanneuvottelijana, mutta enää ne ei pystyisi siihen, vaikka on kulunut vaan muutama vuosi, niin nyt ne on jo itse niin syvällä puolin ja toisin tässä, että niistä ei ole enää siihen, että kuka voisi tässä toimia sitten jonain rauhanneuvottelijana. No mahdollisesti Turkki, mutta sitten toisaalta Turkki on niin vahvasti liittoutunut Somalian kanssa, että näkisikö Etiopia sen sitten neutraalina. että sekin on kiinnostava kysymys.

Minna Kuusisto

Ja just koska Turkki on tietysti liittoutunut Somalian kanssa sen takia, että Somalia tarjoaa Turkille sen pääsyn sinne Punaiselle merelle, että onhan se jotenkin hurja, kun ajattelee, että kaikkea tätä vaan niin paljon ruokkii se, että kaikki haluaa sinne Punaiselle merelle. Ja sen takiahan niin kuin Saudeillekin on tosi tärkeää, että heidän

tämmöinen alueellinen kilpailijansa ja vastustajat nykyään Arabiemiraatit, niin ei tavallaan saa liikaa. Liikaa sitä pinta alaa haltuunsa sieltä niin kun punaisen meren punaisen meren toiselta puolen rannikkoa, että että että tavallaan niin kun ja sitten jos mietin näitä suurvaltapelureita vaikka jotain venäjää niin niin siksihän varmasti venäjä toimii niin opportunistisesti koska. Siellä Sudanissakin ja muutenkin, että tavallaan sehän aina vaan pyrkii varmistamaan niitä omia intressejään, että heillä varmasti pysyy se pääsy sinne punaiselle merelle ja heillä ei ole tämmöistä välttämättä ideologista sidettä niin voimakkaasti, vaan he on aina myös valitsee vähän kuin olla sen puolella, joka näyttää, että on konfliktissa niskan päällä, jotta ne omat intressit tulee varmistettua.

Liselott Lindström

Että on kiinnostavaa myös nähdä, että nyt kun hutit on vähän edennyt ja vahvistunut tai ainakin tehnyt enemmän melua itsestään, niin että miten kehittyä tämä, mistä me ollaan puhuttu tämä Aljab. Babin ja hutien välinen yhteistyö punaisen meren yli, että että liittykö tai jotenkin, että nehän on al shabaabon käynyt käynyt Jemenissä kouluttautumassa ja ja tota saanut sieltä sitten oppia ja miten se vaikuttaa sitten somalian turvallisuustilanteeseen ja ja sitten puolestaan niinku somalian naapurivaltioihin.

Minna Kuusisto

Kyllä, ja niin kuin ollaan ajemmissa jaksoissa puhuttu, niin osa israelilaisista tämmöisistä politiikan analytikoista ja asiantuntijoista niin jo ajattelee, että Turkki on Israelin tavallaan se seuraava arkkivihollinen nyt ehkä sitten Iranin jälkeen, ja Israel tosiaan meni ja tunnusti sen somalimaan itsenäisyyden, ja jos tavallaan mietitään tätä kokonaisuutta, niin jos tämä ruutitynnäri jotenkin räjähtää, niin oletettavastihan myös Turkin ja tavallaan tämän Israelin ja Yhdysvaltojen muodostaman liittouman väliset jännitteet kyllä kasvaisi myös entisestään.

Liselott Lindström

Ja sitten just riskinä se, että just nähdään tämä alue semmoisena, että siellä voidaan sitten selvittää niitä välejä, että niitä ei tarvitse niin paljon omalla maaperällä sitten selvittää, että käytetään just näitä alueellisia konflikteja hyödyksi, että vaikka just Turkki ja Israel sitten jollain tapaa taistelevat sitten muualla kuin omilla maaperillään.

Minna Kuusisto

Ja sitten tietysti samaan aikaan kuitenkin tässä on sellaisia, että että monet näistä maista kuuluu nykyään sitten nämä, jotka on niinku vastakkain tuolla alueella eri konflikteissa, niin kuitenkin kuuluvat vaikka tähän tähän uuteen BRICS BRICS liittoumaan. Ja sitten tietysti Turkki on edelleen kuitenkin myös nato jäsen, että jos tavallaan niinku turkin ja Yhdysvaltojen väliset jännitteet kasvaa entisestään, se on

tietysti aina myös tämmöinen heikentävä tekijä naton kannalta, että että jotenkin jos tää. Afrikan sarven tilanne jotenkin eskaloituu huomattavasti, niin kyllähän tästä uhkaa tulla taas semmoinen ihan niin kuin tekijä, joka montaakin eri reittiä pitkin vaikuttaa myös tähän globaaliin turvallisuusjärjestykseen, että se vaikuttaa näihin merireitteihin ja siihen punaisen meren liikenteeseen, mutta se voi mahdollisesti taas myös horjuttaa näitä olemassa olevia liittoumia.

Liselott Lindström

Mutta yksi tärkeä globaali geopoliittinen tekijä on nyt ollut täysin mainitsematta tässä EU, mitä EU tekee. Ei paljon, tai no, harvemmin mitään hirveästi. Ei, mutta Katariina Mustasilta, joka on vanhempi tutkija ulkopoliittisessa instituutissa, niin kirjoitti Helsingin Sanomissa erinomaisen vieraskynän tästä aiheesta, just miten Afrikan sarven konfliktit uhkaa laajempaakin aluetta. Ja hän toteaa siinä, että EU:n tulisi aktiivisen diplomatian ohella ottaa rohkeammin käyttöön myös pakotteiden kaltaisia keinoja, joilla Afrikan sarvessa operoivia valtioita estetään lietsomasta konflikteja. EU ei ole tähän mennessä puuttunut esimerkiksi Arabiemiraattien tai saudi arabian toimintaan sudanin sodassa, vaikka maat pitävät konfliktia yllä tukemalla toisiaan vastaan sotivia osapuolia ja tää on niinku mä oon myös jutellut ihmisten kanssa, jotka on töissä euroopan komissiossa ja parlamentissa ja siellä sanotaan, että arabiemiraatit on vähän tämmöinen niinku norsuhuoneessa, että kukaan ei kaikkea vaan silleen että niinku siitä ei uskalleta tai haluta tai pyritä niin kuin ottamaan huomioon tai silleen pyritä. pystytään oikein tekemään mitään, vaikka se olisi ehkä semmoinen rohkea ja tärkeä veto.

Minna Kuusisto

Ja samaan aikaan Helsingissäkin nähdään tienvarsimainoksia, että Emirates-lentoyhtiö aloittaa suorat lennot Helsingistä, eli Soft Poweria.

Liselott Lindström

Soft Power, jep.

Minna Kuusisto

No mut hei, tämä oli Vallan maantiedepodin kolmas kymmenes jakso jo. Ja tämä podi tehdään edelleen yhteistyössä Maailmankuvalehden kanssa. Niin kuin aina, niin antakaa meille tähtiä, palautetta. Olkaa yhteydessä, jos tulee mitä tahansa mieleen.

Liselott Lindström

Mun nimi on Liselott Lindström

Minna Kuusisto

Mä oon Minna Kuusisto. Kiva, että kuuntelit.

